

Un număr vechiu 12 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: **ION N. CESAURESCU**REDACTOR-PROPRIETAR: **I. S. CODREANU****ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei
6 luni . . . . . 20 „
3 luni . . . . . 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

**Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet**

Redacția & Administrația București, **CALEA RAHOVEI**

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98 —

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

TABLA DE MATERII a Curierului Judiciar pe anul 1912 este sub presă. Rugăm pe acei cari au trimis costul ei să aștepte până la 12 Aprilie până când va fi complet imprimată și li se va expedia.

A apărut,

Contractul de asigurare: Istoricul. Interpretarea art. 442—477 c. com., de d-l Ioanînescu R. D. Prețul 3 lei.

Câteva noțiuni elementare asupra războiului și neutralității, de d-l Meitanî George, Prețul 4 lei.

SUMAR

— Raportul d-lui Senator Victor Miculescu asupra Proiectului de Lege pentru înființarea «Micului Parchet».

JURISPRUDENȚA:

— Casație s. I: *Prețul Radu Marinescu cu Florea Stoica* (Refuzul unui preot de a săvârși o căsătorie întră în competența Consistoriului bisericesc de a-l judeca conform legii speciale a Clerului mirean din 1906; acest motiv fiind de ordine publică se poate propune direct dinaintea Înaltei Curți de Casație).

— Casație s. II: *Ion Sacin, recurs corecțional* (Provocarea constituind un delict aparte, agenții provocatori la comiterea unui delict sunt ținută a răspunde de faptul lor, independent de răspunderea autorilor delictului. Prin urmare, dacă acești autori nu sunt apucați la răspundere pentru faptul lor, aceștia nu poate folosi agenților provocatori), cu o **Notă** de d-l profesor I. Tanoviceanu;

— Casație s. III: *Ministerul de finanțe cu Trajan Niculescu* (Imobilele statului ce-l produc venit urmează a plăti zecimile comunale și județene. Incasarea lor se face conform legii de urmărire deși ele nu sunt înscrise în roluri iar urmărirea nu poate fi atacată pe calea contestațiunii de cel urmărit decât cu condiție de a consemna suma);

— Judecătoria rurală Cusmîr-Mehedinți: *H. G. Lăciu cu Enache Puliadis* (Cambia pierde calitatea și efectele speciale și deci și acțiunea cambială dacă, dela facerea ei, nu e timbrată suficient. Cambiale puse în comerț de Ministerul de finanțe înainte de 1 Ianuarie 1904, din punct de vedere al timbrului nu mai au nicio valoare).

Rezumatul Jurisprudenței Curții noastre de Casație

Casație s. I. No. 1: Legat.—Instreinarea lui de către testator.—Revocarea legatului chiar dacă instreinarea ar fi fost nulă sau obiectul legat ar fi reîntrat în patrimoniul testatorului.— Art. 923 c. civ.—Renunțare la succesiune.—Creditori.—Dreptul lor a accepta succesiunea când s'ar fi renunțat în paguba lor.—Cerere de anulare a renunțării când se făcuse cerere de acceptare.— Art. 699 c. civ.— **No. 2:** Pământ rural.— Dacă asemenea pământ se poate vinde silit chiar către comună sau alf sătean care ar fi în condițiile legii rurale.— Art. 7 din legea rurală dela 1864.

Casație s. II: No. 1: Distrugere de hotar.—Semn de hotar.— Dacă trebuie să fie constatat judecătorește.— Art. 355 c. pen.— **No. 2:** Regulament de competență.—Tribunale din circumscripția aceleiași Curți de apel.—Competența Curții de apel de a regula competența.— Art. 523 pr. pen.— **No. 3:** Delict silvic.—Cazul când nu e flagrant delict.—Proces-verbal.—Dovadă până la proba contrarie.—Inlăturarea lui întrucât se întemeiază numai pe deducțiuni.—Puterea suverană de apreciere a instanței de fond.—

Art. 81 cod silvic din 1910; **No. 4:** Pedepse.—Cumul de crime.—Crime de deosebită naturi și supuse la osebite pelepse.—Aplicarea numai a osăndeii celei mai grele.— Art. 225, 234, 38 și 40 c. penal și 388 al. 2 pr. pen.

Casație s. III: No. 1: Pensie.—Ofițer în retragere așezat la pensie.—Angajarea lui în urmă de instructor militar școlar.—Dreptul lui de a cere o nouă regulare la pensie.— Dacă exercițiul acestui drept se poate transmite urmașilor.—Soluție negativă.— Art. 2 § 8 din legea pensiilor din 1 Martie 1912; **No. 2:** Executor.—Obligația tribunalelor române a cerceta dacă hotărîrea streină a fost dată de un tribunal competent.—Art. 374 pr. civ.—Legi streine.—Existența și interpetarea lor.—Chestie de fapt; **No. 3:** Revizuire.—Instanța la care ea se îndreptează.—Cazul când apelul a fost respins ca nemotivat.—Indreptarea cererii de revizuire la instanța de apel.— Art. 288 și 293 pr. civ.

Raportul d-lui senator Victor Miculescu asupra proiectului de lege pentru înființarea «Micului Parchet»

Inchisoarea preventivă.—Foloasele și scopul legii.—Accelerarea procedurii.—Explicarea modificărilor introduse de comitetul delegaților.

Ideia care a inspirat acest proiect de lege este de a reduce detenția preventivă și de cele mai multe ori chiar a o înlătura în cazurile de flagrant delict.

Câteva cuvinte asupra inchisoriilor preventive sunt necesare pentru a lămuri și determina foloasele și scopul legii.

Inchisoarea preventivă

Inchisoarea preventivă este o privare a libertății, deci o pedeapsă, și, prin urmare, logic ar fi ca ea să nu poată fi aplicată decât aceluia cari au fost găsiți vinovați prin o judecată definitivă.

Experiența însă a dovedit că inchisoarea preventivă este o necesitate socială. Ea a existat în toate timpurile, există astăzi la toate popoarele și trebuie să fie păstrată, pentrucă fără de ea cheazășia că delictuentul își va primi pedeapsa poate dispăre, iar adunarea dovezilor pentru stabilirea vinovației sale poate fi zădărnicită.

Inchisoarea preventivă, ca toate instituțiile omenesti, a evoluat; mai abuzivă în trecut și mai ales în unele epoci, preocuparea legiuitorului a fost și este de a o îngădi și a o restrânge, ținând seamă pedepsele de trebuințele acestei instituțiuni, iar pedeala de respectul datorit libertății individuale.

Legiuitorul nostru, preocupat de această idee, a dat prevenitului prin art. 92 din legea de organizare judecătorească din 1890 garanția controlului tribunalului pentru menținerea sau infirmarea mandatului de depunere.

În această ordine de idei găsește prilejul a semnala că legiuitorul ar trebui să ocrotească drepturile acelor preveniți, a căror nevinovăție fiind recunoscută, este drept să fie reabilitați.

Inchisoarea preventivă fiind un sacrificiu cerut de interesul general, interesului particular, se cuvine ca societatea să repare în întregime paguba pricinuită omului recunoscut inocent. Deasemenea ar mai fi trebuitor ca delicienților condamnați să li se țină în seamă timpul cât au fost în prevenție și să li se scadă din pedeapsă.

Flagrantele delictelor

Legea de instrucție și a judecării flagrantelor delictelor aduse în examinarea și discuția Senatului, constituie un pas înainte în rezolvarea problemei închisorii preventive.

În adevăr, din observațiile făcute atât în alte țări, cât și la noi, s'a constatat, că mai în deosebi în centrele cu o populațiune mare, în porțiuni, în gări, și bălcieri, cazurile de flagrant delict sunt numeroase.

Bunul simț ne arată că în asemenea cazuri, când făptașul este surprins sau pe când comite faptul sau îndată după comitere, când e urmărit prin strigătul public, într'un cuvânt în toate cazurile prevăzute de art. 40 procedura penală, o instrucție propriu zisă este de prisos. Dimpotrivă, în asemenea cazuri judecarea imediată a făptuitorului este și în interesul lui și al societății și al păgubașului.

Pentru învederarea acestui lucru, voi arăta cum se desfășoară instrucția în cazuri de flagrant delict, potrivit legii de procedură penală. Delicentul prins în flagrant delict este cercetat de poliție. De aci înainte parchetului, apoi cu re-

chizitor la judecătorul de instrucție, care îi sorocește un termen de 10—15 zile. În urmă, odată instrucția terminată, dosarul este iarăși restituit parchetului pentru rechizitor definitiv, și iarăși trimis la instrucție pentru darea ordonanței definitive, și, în sfârșit, ajunge la tribunal. Aci, din nou, alte târăgâniri pentru soroceirea termenului de judecată, citarea martorilor, a părții civile; și toate acestea pentru a se stabili în cele mai multe cazuri vinovăția unui inculpat prins în flagrant delict, care mai totdeauna mărturisește faptul.

Atâta muncă și cheltuială de timp zadarnică, purtarea martorilor pe drumuri și o prevenție inutilă, pentru ca la urmă să fie pedepsit delicentul cu o pedeapsă ce une-ori este mai mică decât închisoarea preventivă.

Scopul acestei legi este tocmai de a îndrepta aceste rele.

Delicentul prins în flagrant delict, va fi imediat dus în fața procurorului, care îl va întreaga și de va găsi cu cale, îl va trimite dimpreună cu martorii și cu partea civilă—chomați verbal în aceeași zi sau cel mult a doua zi—instanțelor competente.

Unde se va aplica legea

Binefacerile unei asemenea proceduri sunt evidente, iar dreptul apărării pe deplin garantat, după cum voi arăta cu prilejul examinării articolelor din acest proiect de lege.

Art. 1.—Acest articol restrânge aplicarea legii numai la orașele reședințe de județ, la porturile, gările și bălcierile ținând de aceste orașe, chiar când ele ar fi situate în afură de raza orașului.

Motivele cari s'au opus de a se da legii o întindere de aplicațiune în întreaga țară sunt născute din preocupățiunea legiuitorului de a garanta libertatea individuală. În orașe, această garanție este asigurată prin intervenția procurorului și prin puțința unei imediate intervențiuni, ceea ce ar fi fost, în cele mai multe cazuri, imposibil de îndeplinit când delicentul e prins în flagrant-delict în unul din punctele județului

Reducerea detențiunii

Art. 2.—Articolul 2 coprinde principiul însuși al întregului proiect de lege.

Prin acest text se înlătură sau se reduce la un timp foarte scurt închisoarea preventivă, ținându-se seamă de interesul societății, ca pedeapsa să urmeze cât mai de aproape momentul comiterii faptului cât și de interesul delicventului scutindu-l de o detenție preventivă prea lungă prin o instrucție inutilă în cazurile de flagrant delict.

Delicventul prins în flagrant delict, va fi dus imediat în fața procurorului, care îl va interoga și, de va găsi cu cale, îl va trimite de îndată în judecată instanței competente.

Intervenția procurorului chiar în momentul arestării e o garanție nu numai pentru societate, dar și pentru arestat, punându-l la adăpostul unei plângeri pripite sau nedrepte și al excesului de zel al ofițerilor de poliție judiciară.

Dat fiind scopul urmărit de lege și prin aceia că recursul la uzul acestei legi e facultativ, ministerul public va afla limita câmpului ei de aplicație, având grijă de a da mandat de arestare numai atunci când culpabilitatea e vădită și există temere că inculpatul ar putea dispărea. De câte ori, chiar în cazurile de flagrant delict, atunci când o instrucție minuțioasă e trebuitoare pentru stabilirea, spre pildă, a vinovăției complicilor, va trebui a se recurge la dreptul comun.

Art. 3. — Fixează în mod obligatoriu judecarea pentru a doua zi, atunci când instanța de judecată nu se va putea constitui din chiar ziua comiterii faptului și tot deodată o asigură chiar în cazurile de flagrant delict și în timpul vacanțelor mici.

Art. 4. — Indică că martorii pot să fie chemați și verbal, aceasta în scopul judecării mai grabnice a procesului.

În toate cazurile, însă, când martorii chemați verbal nu se vor prezenta, dovada chemării nu poate fi lăsată la afirmația agenților.

Termenele de judecată

Art. 5. — Pentru o mai bună redacțiune și deoarece comitetul delegaților la finele articolului 6 a introdus un nou alineat prin care instanțele sunt îndrituite a da termenul sorocit pentru judecată în cunoștința părților—alineat care se referă și la articolul 5—ambele aceste articole au fost contopite în unul singur, alcătuind articolul 5.

Cu prilejul examinării acestui articol, s'a dis-

cutat și admis de comitetul delegaților că, pentru a se preciza și mai bine dreptul ce îl are instanța în caz de amânarea procesului, de a pune pe prevenit în libertate cu sau fără cauțiune și ca o garanție că nu se va trece asupra acestei cesțiuni, instanțele de judecată să fie obligate a se pronunța în ambele cazuri prevăzute de art. 5, printr'un jurnal asupra punerii în libertate a prevenitului, cu sau fără cauțiune. Tot de odată, pentru a nu se întârzia judecarea fondului, comitetul delegaților a mai admis că acest jurnal nu va putea fi atacat decât odată cu apelul asupra fondului.

Art. 6. — Acest articol constituie o garanție că legea nu va fi aplicată decât numai în cazurile de flagrant-delict. Prin aceasta procurorul e avertizat de a nu recurge la această lege decât când flagrantul-delict este bine constat.

Art. 7. — Conform dreptului comun prevenitul deși achitat, este menținut în stare de arestare prin apelul procurorului.

Acest articol din proiect deroagă cu drept cuvânt de la această regulă și dispune că, în caz de achitare, prevenitul este de îndată pus în libertate, chiar dacă s'ar face apel de ministerul public.

Intr'adevăr, dacă se poate concepe menținerea în stare de arestare a prevenitului, atunci când avem de o parte o ordonanță cu caz de urmărire a judecătorului de instrucție, iar de altă parte o hotărâre achitătoare, același lucru nu mai este de drept în materie de flagrant-delict, când pentru a contrabalansa hotărârea tribunalului, n'avem decât o cercetare sumară a procurorului.

Art. 8. — Prevede termenul de 20 de zile cel mult dela data primirii apelului, înlăuntrul căruia va trebui să fie judecat acest apel. Comitetul delegaților a mai adăugat la text dispoziția că procesele se va judeca de urgență și cu precădere.

Partea civilă

Art. 9. — În comitetul delegaților s'a pus în discuție chestia privitoare la constituirea părții civile. În urma discuțiilor s'a hotărât introducerea în lege a unui nou articol.

Prin această nouă dispoziție s'a căutat a se concilia interesele părții civile cu trebuința unei judecări grabnice în materie de flagrant delict.

În scopul acesta, legea dispune că atunci când

reclamantul va fi de față și va voi a-și urmări pretențiile pe cale sumară a acestei legi, instanța de judecată va statua asupra acestei pretenții. Când însă nu este de față sau nu se constituie parte civilă, sau când constituindu se, lichidarea pretențiilor sale nu este de o grabnică soluțiune, instanța va putea statua numai asupra acțiunii publice, rezervând dreptul reclamantului de a se adresa pe calea ordinară.

O chestiune care mai în deosebi a fost examinată este, ce înțeles au cuvintele de o grabnică soluție. Negreșit că prin aceasta, legea lasă la suverana apreciere a judecătorilor să determine în fie-care speță această chestiune.

Drept criteriu poate fi dat că judecarea flagrantelor delictelor trebuind să fie făcute de urgență, ori de câte ori din cauza părții civile s'ar putea pricinui o întârziere, judecătorul este autorizat a-i rezerva calea ordinară și a judeca procesul penal.

Menționez că în comitetul delegaților d. M. Sipsom a cerut și a rămas de părere că prin derogare dela dreptul comun, daunele civile, în afară de restituirea corpurilor de delict, să nu poată fi judecate pe calea sumară, întocmită prin această lege; rămânând părții civile deschisă numai calea dreptului comun.

Din analiza punctelor principale ale acestui proiect rezultă, cred, că scopul principal al legii, adică înlăturarea detenției, preventive, va fi realizată fără a se compromite interesul social și acel al apărării.

VICTOR MICLESCU

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența de la 15 Ianuarie 1913

Președinția d-lui C. R. MANOLESCU, președinte

Preotul Radu Marinescu cu Florea Stoica.

Competința consistoriului bisericesc. — Preot care refuză să săvârșească o căsătorie. — Competința consistoriului bisericesc de a-l judeca. — Motiv de ordine publică — Propunerea lui direct în casație.

Cestiunea de a se ști dacă un preot a refuzat săvârșirea unei căsătorii religioase pe baza canoanelor, nu poate fi rezolvată și judecată de către instanțele judecătorești ordinare, de oarece asemenea abațeri au fost date în competența consistoriilor bisericești prin legea specială a clerului mirean din 1906;

Că, față cu această dispoziție specială care fixează competența unor instanțe judecătorești de

ordn spiritual bisericesc, competența generală a tribunalelor ordinare încetează, ele neavând cădere să interprete și să aplice dispozițiile prevăzute în sfintele canoane, și acest motiv de necompetință din cauza materiei, este de ordine publică și prin urmare, poate fi propusă direct la Curtea de casație *).

Deciziunea 37/913. — Casată, fără trimitere, după recursul făcut de Preotul Radu Marinescu sentința trib. Ilfov s. 4-a No. 94/910, dată în proces cu Florea Stoica.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier V. Pretorian;

Pe d-l avocat Armand Iliescu în dezvoltarea motivelor de casare în lipsa intimatului;

Asupra primului motiv de casare:

I. «Necompetință, violarea art. 2) din legea Clerului mirean din 19 6 și exces de putere».

«În adevăr, obiectul procesului fiind refuzul de a se oficia cununia religioasă și acest refuz în caz când nu ar fi fost întemeiat constituind o abateră a art. 19 din legea Clerului mirean, această abateră nu putea fi judecată conform art. 2) din aceeași lege decât de consistorul spiritual eparhial. Tribunalul judecând acest lucru a violat art. 2) din legea clerului mirean și judecând fără competență a comis un exces de putere».

«Deși acest motiv nu a fost invocat înaintea instanței de fond, totuși noi putem să-l invocăm pentru prima oră înaintea Inaltei Curți fiind de ordine publică care conform art. 111 pr. civ. trebuia invocat chiar din oficiu».

Având în vedere sentința supusă recursului din care se constată că intimatul a chemat în judecată pe recurent spre a fi obligat să-i plătească daune, pentru că fără nici un motiv serios a refuzat să officieze cununia sa religioasă; că recurentul preot s'a apărut susținând că nu putea să officieze acea cununie pentru două motive: 1) pentru că nunal era armean de rit eterodox și în acest caz canoanele bisericești ortodoxe opresc pe preoți de a officia dacă nu există o dispensă și 2) pentru că trebuia să asiste și preotul enoriei din care făcea parte ginerile, cum cere art. 23 din legea clerului mirean și circulara Protoieriei respective sub No. 123/9 6; Că Tribunalul, judecând în apel, a respins ambele aceste mijloace de apărare și, admitând acțiunea intimatului a condamnat pe recurent să-i plătească 100 lei daune;

Considerând că art. 19 și 2) din legea clerului mirean din 26 Februarie 19 6 prevede că preoți sunt datori să servească toate oficiile religioase și că pentru judecarea abaterilor ce le-ar săvârși se instituiesc instanțe judecătorești bisericești și anume consistoriile spirituale eparhiale și consistoriile apelative;

Că art. 2) din aceeași lege, ocupându-se de competența acestor instanțe bisericești, prevede că consistoriile eparhiale vor judeca și se vor pronunța asupra tuturor cazurilor în care vre-un preot, sau ceilalți servitori bisericești, au făcut vre-una din vinele prevăzute de sfintele canoane, de regulamentele Sf. Sinod sau dacă nu și-au îndeplinit vre-una din obligațiunile impuse prin legea clerului mirean, prin alte legi ale țării, prin regulamente și dispozițiuni ministeriale și chiriarhale,

*) Acest rezumat a fost publicat în No 19/913, pag. 227.

precum și de ori ce alte vini de natură a le pierde caracterul :

Considerând că, în speță, acțiunea intimatului se întemeiază pe refuzul preotului recurent de a săvârși taina cununiei, adică de a-și îndeplini una din îndatoririle sale bisericești; că preotul își justifică acest refuz bazându-se pe canoane și pe dispozițiile din legea clerului mirean și din circulara protoieriei, care l'ar opri să dea în speță benedictiunea sa religioasă ;

Că dacă această apărare a preotului va fi întemeiată adică dacă se va constata că în adevăr canoanele opresc pe preoți de a oficia cununia religioasă când nunul este armean, de rit eterodox afară de nu există o dispensă, în acest caz, nu se poate imputa preotului nici o culpă și deci acțiunea în daune ce i s'a întentat pe cale civilă ar rămâne fără nici o bază legală ;

Că dacă însă instanțele judecătorești bisericești ar găsi că refuzul preotului de a oficia cununia nu-și găsește justificarea pe baza canoanelor, atunci acțiunea în daune ce i s'a întentat pe cale civilă urmează să fie judecată de instanțele judecătorești ordinare, conform dreptului comun ;

Considerând că această chestiune de a se ști dacă în adevăr refuzul preotului își găsește justificarea sa pe baza canoanelor, chestiune de care depinde soluția procesului nu poate fi judecată și rezolvată de către instanțele judecătorești ordinare, de oarece a fost dată în competența consistoriilor bisericești prin legea specială a clerului mirean din 1906, menționată mai sus ;

Că, față cu această dispoziție specială care fixează competența unor instanțe judecătorești de ordin spiritual bisericesc, competența generală a tribunalelor ordinare încetează, ele neavând cădere să interprete și să aplice dispozițiile prevăzute în sfințele canoane ;

Considerând că acest motiv de incompetență din cauza materiei este de ordine publică și deci poate fi propus direct la Curtea de Casație ;

Că, prin urmare, tribunalul și judecătoria neavând competența să judece chestiunea prejudicială arătată mai sus, sentința adusă în recurs urmează să fie casată fără trimitere, rămânând ca cei în drept să se adreseze mai întâiu dacă vor găsi de cuviință, instanțelor bisericești prevăzute de legea clerului mirean, pentru judecarea chestiunii prejudiciale ;

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 8 Ianuarie 1913

Președenția d-lui M. IULIAN, președinte

Ion Savin recurs corecțional

Fals prin substituție de persoane la autentificarea unui act de vânzare — Provocare la acest delict — Răspunderea agentului provocator, independent de răspunderea autorilor delictului. (Art. 125 și 47 c. penal).

Provocarea constituind un delict aparte, agenții provocatori la comiterea unui delict sunt finiți a răspunde de faptul lor, independent de răspunderea autorilor delictului. Prin urmare, dacă acești autori nu sunt opucați la răspundere pentru faptul lor aceasta nu poate folosi agenților provocatori *).

Decizia 1/913.—Respins recursul făcut de Ion Savin contra deciziei Curței de Apel Iași s. II No. 286/912.

Curtea,

Ascultând pe d-l avoc. O. A. Teodoreanu în desvol-

țarea motivelor de casare; și pe d-l procuror M. Vi-drașcu, în concluziuni pentru respingere ;

Deliberând.

Asupra motivului I de casare :

«Nemotivare și violarea art. 47 col. penal»

«Acest text determinând în mod limitativ condițiunile unice, sub care cineva poate fi considerat agent provocator al unei crime ori al unui delict, spre a putea osândi pe cineva ca atare, nu'i deajuns a enunța că acela ar fi agent provocator, ci judecata trebuie să arate anume uneltirile culpabile etc și să stabilească elementul caracteristic al mijloacelor de provocare. În specie, Savin condamnat ca agent provocator al delictului de fals prin substituție de persoană, imputat numiților Ilcu Mireuță și Zenodia T. Andrei numai fiindcă le-ar fi dat o idee, fără a se arăta cari anume mijloace de provocare la delict ar fi întrebuintat spre a-i determina să desăvârșască delictul. Ori, nu'i suficient a spune cui va, fă cutare lucru, pentru că acela făcându-l cel care i-a spus «fă'l», să fie agent provocator al delictului ori crimei»

Având în vedere deciziunea supusă recursului prin care recurentul Ion Savin este condamnat la 3 luni închisoare corecțională pentru delictul prevăzut de art. 125 combinat cu 47 și 60 c. penal ;

Considerând că Curtea de Apel a constatat în fapt, din mărturiirile constante ale celorlalți coinculpați și din depozițiile martorilor ascultați, că recurentul, pentru a nu fi lipsit de banii ce încasase pentru facerea unui act de vânzare a îndemnat pe coinculpați, ca să substituie, în locul femeiei Marghioala G Ilcu care încetase din viață în ziua de 5 Iunie 1910, pe o altă femeie și le-a dat instrucțiuni cum să procedeze pentru a obține autentificarea actului prin care Marghioala Ilcu vindea fratelui său Miruță Ilcu o porțiune de pământ ce-i rămăsese moștenire dela tatăl ei Gh. Ilcu. Că Curtea de Apel descrie toate împrejurările în care s'a comis faptul și arată în ce constă instrucțiunile date de recurent coinculpaților, asigurându-i chiar pe aceștia, în îndoiala în care ei se aflau, că actul făcut în asemenea condițiuni va fi valabil și să-l facă pe răspunderea sa ;

Considerând că elementele delictului prevăzut de art. 47 c pen. fiind astfel constatate prin hotărârea Curței de apel care este suficient motivată, această instanță n'a violat dispozițiunile citatului articol și, prin urmare, motivul de casare este nefondat ;

Asupra motivului II de casare :

«Violarea art. 17 legea aut. actelor și art. 47 codul penal și omisiune esențială».

«Scriitorii actului incriminat, au atestat în act indentitatea părților, conf. art. 16 din legea autentif. actelor, dânsii însă n'au fost dați judecăței conform art. 17 din acea lege, deși textul e imperativ. Dar dânsii s'au apărat, și au arătat că ar fi fost induși în eroare de Savin. E suficient atât ? Ori, Savin n'a participat nici într'un mod la confecțiunea actului, lucru neîndoielnic, căci e constatat de tribunal și Curte. Dacă acei scriitori ai actului cari au certificat indentitatea părților în mod fraudulos, nu sunt făcuți răspunzători de delict, cum poate subsista un agent provocator al unui delict care nu are autorii materiali? Dar asupra acestei chestiuni ce am puș în apărare înaintea Curței de fond, Onor Curte face, ca și cum nici i s'ar fi propus. Deci incontestabilă omisiune esențială, nemotivare și violare a textelor mai sus citate».

Considerând că provocarea constituind un delict aparte, agenții provocatori la comiterea unui delict sunt finiți a răspunde de faptul lor, independent de răspunderea autorilor delictului ;

*) Acest rezumat s'a publicat în No. 23,913 pag. 275.

Că, prin urmare dacă acești autori nu sunt apucați la răspundere pentru faptil lor, aceasta nu poate folosi agenților provocatori așa că Curtea de Apel condamnând pe recurent pentru faptul său n'a violat nici unul din textele de lege vizate în motivul de casare și nici n'a făcut o omisiune esențială și, prin urmare, și acest motiv de casare este nefondat ;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

NOTA. — Puține persoane, afară de cele interesate în cauză, citesc hotărârile judecătorești și mai cu seamă pe cele penale. Eu sunt dintre acei puțini care le citesc totdeauna și cu multă luare aminte, nu numai datorită ocupațiunei mele de profesor, dar și plăcerea ce simt, provenită desigur din obiceiul de a le citi, mă fac să aștept cu nerăbdare publicarea de hotărâri penale, mai ales ale supremei instanțe. Deși se observă un progres netăgăduit în jurisprudența Curții noastre de casațiune în ultimii ani, grație de sigur specializării judecătorilor prin suprimarea rotațiunei la Curtea de casațiune, cu regret trebuie să o spunem că, în ceea ce privește redactarea hotărârilor, progresul nu e mare: *hotărârile sunt în general rău redactate*. Nu putem ști cauza acestui fapt; provine el din cauza că redactarea e lăsată totdeauna grefierilor în loc de a fi dată consilierului raportor? Sau provine din cauza că însași consilierii Curții de casațiune nu pun destula grijă în redactarea hotărârilor penale? Fapt este că lucrul e regretabil, ast-fel că hotărâri bine date în fond, nu pot fi apreciate după valoarea lor din cauza redacțiilor defectoase.

Vom vedea un exemplu în prezenta notă.

Primul motiv invocat de recurent e de sigur neintemeiat și bine a făcut suprema instanța că l'a respins. Recurentul pretindea că nu ar fi în destul ca judecătorul să condamne pe o persoană ca agent provocator, ci trebuia să arate felul provocării, adică ce anume mijloace de provocare a întrebunțat spre a determina să comită infracțiunea.

Nicărei legea nu cere acest lucru și mai puțin nu-l cere sub pedeapsă de nulitate. E ceva adevărat, sau mai bine zis analog cu acest argument; anume nu este destul a spune că o persoană e vinovată de complicitate, ci trebuie a arăta care anume este genul de complicitate de care s'a făcut culpabil și aceasta pentru bunul motiv că legea pedepsește diferit pe diferitele genuri de complici. O dată însă ce hotărârea Curții de apel, arată clar că

genul complicității a fost provocarea la comiterea delictului de fals și că agentul provocator a dat chiar instrucțiuni pentru comiterea infracțiunei, desigur că hotărârea era perfect motivată.

Mergem mai departe.

Chiar dacă instanța de fond nu ar fi vorbit de darea de instrucțiuni, ci s'ar fi mărginit pur și simplu să spună că agentul provocator a îndemnat pe autor la comiterea delictului de fals și totuși aceasta ar fi fost suficient după modificarea din 18 Februarie 1874 a art. 47 cod. pen. În adevăr, după această lege pedepsindu-se la fel provocatiunea calificată, prin daruri, amenințări, uneltiri culpabile, etc., ca provocarea simplă prin mijloacele prevazute de art. 294 c. p. este absolut indiferent a arăta prin ce mijloace s'a perpetrat provocarea, fiindcă simplul îndemn indiferent de mijloacele întrebunțate, produce rezultatul că atrage aceeași pedeapsă pentru agentul provocator ca pentru autorul principal.

Singurul lucru ce se poate cere, este ca hotărârea să constate că provocarea a produs efect, fiindcă dacă provocarea n'a produs efect, ea încetează să mai fie un caz de complicitate și devine infracțiune de sine stătătoare, pedepsită cu o pedeapsă independentă de aceea a autorului principal.

Trecem la motivul al doilea.

De ce se plângea recurentul prin acest motiv? El spunea în rezumat: am invocat înaintea instanței de fond că autorii materiali ai delictului au fost apărați de pedeapsă și că dacă însă nu există autori materiali, nu poate să existe agent provocator; curtea de apel însă nu se pronunță asupra acestui motiv, e dar omisiune esențială și nemotivare.

Ce răspunde suprema instanță respingând recursul? Pur și simplu motivează dânsa în locul Curții de apel!

Noi am criticat cu altă ocaziune sistemul motivării implicite admis de Curtea noastră de casațiune; negreșit că nu putem admite nici sistemul ca atunci când un recurent se plânge de lipsa de motivare a instanței de fond, să vină Curtea de casațiune și, în loc de a examina cestiunea dacă există omisiune și dacă omisiunea este esențială, dânsa să discute cestiunea pe care trebuia să o discute instanța de fond și, în locul

motivării instanței de fond care lipsește, să substituie propria sa motivare.

Cu modul acesta niciodată nu va mai putea fi casată o hotărâre pentru lipsă de motivare; Curtea de casațiune va avea totdeauna mijlocul comod să ocolească motivul adevărat al recursului, *omisiunea esențială*¹⁾, și să se mărginească a discuta fondul cesțiunei nediscuțată și nemotivată de instanța de fond.

În scurt, acest sistem al instanței supreme constituie *repararea unei omisiuni esențiale prin altă omisiune tot esențială*, adică prin omiterea de a discuta adevăratul motiv de recurs. Dacă *similia similibus curantur* din medicină ar fi bun și în drept, n'am avea nimic de zis, dar în drept este regretabil ca, atunci când cineva se plânge de violarea unei *regule de procedură* de către instanța de fond, instanța supremă în loc de a repara acea eroare prin casare, să comită însăși o altă eroare nediscuțând motivul recursului, ci examinând temeinicia argumentului invocat dar nediscuțat la instanța de fond.

Ca să vădăm cât de criticabil e acest obicei al Curții noastre de casațiune (zicem obiceiul fiindcă de multe ori se repetă), vom da un exemplu:

Presupunem că la instanța de fond inculpatul invoacă, cu sau fără temei nu înportă, prescripțiunea acțiunii publice; el totuși e condamnat și instanța de fond nu discută cesțiunea prescripțiunei, deși se vede din hotărâre că a fost invocată de condamnat. Evident că în asemenea caz hotărârea e casabilă, pentrucă face o omisiune esențială. Dacă admitem sistemul Curții de casațiune, se poate ca hotărârea să nu fie casabilă, fiindcă discutându-se de Curtea de casațiune în fond cesțiunea prescripțiunei, poate să se constate că ea nu există, așa încât Curtea de apel, dacă ar fi discutat-o, trebuia să o respingă. În realitate însă cesțiunea pusă în recurs nu este dacă motivul prescripțiunei este întemeiat, *cesțiune de fond*, ci dacă instanța de fond a discutat și motivat respingerea acestui motiv, ceea ce e o cesțiune relativă la *forma judecâței*. Din împrejurarea că motivul prescripțiunei este neîntemeiat, rezultă că în fond el va fi respins de instanța de judecată, nu rezultă însă pentru instanța de judecată și dreptul de a nu vorbi de acest motiv pe care partea l'a invocat. Instanța de fond în

acest caz a judecat bine în fond, a făcut însă o violare a legii în ceea ce privește forma, adică relativ la motivarea hotărârei.

În sistemul Curții noastre de casațiune, care intră în discutarea fondului, pe când în realitate i se pune o simplă cesțiune de formă, *omisiunea esențială*, se cere pentru casare în caz de omisiune esențială două condițiuni: 1) Să existe omisiune esențială; 2) În cesțiunea omisă recurentul să dovedească o rea interpretare a legii.

Nu aceasta este însă voința legii; cesțiunea de fond și cesțiunea de formă a omisiunei esențiale sunt două lucruri distinse și pot forma fiecare obiectul unui motiv separat de recurs.

Noi credem chiar că, pentru a sili pe Curtea de casațiune să nu mai facă astfel de confuziuni, recurenții ar trebui să separe totdeauna cele două motive de recurs.

Acum să urmăim pe Curtea de casațiune și să trecem la cesțiunea de fond.

Mai întâiu observăm că recurentul comite o eroare în formularea motivului al II-lea; dânsul se întreabă cum poate să existe agent provocator al unui delict care nu are autori materiali:

La aceasta se poate ușor răspunde trimițând pe recurent să citească art. 47 al. 4 cod. pen., care prevede pedeapsa agentului provocator *chiar când infracțiunea nu s'a comis*; în asemenea caz însă incontestabil că nu există autori materiali.

Să lasăm această greșală din motivul de recurs, și să venim la problema juridică pe care a rezolvat-o Curtea de casațiune, anume dacă se poate să fie pedepsit agentul provocator, atunci când autorul material scapă de răspundere?

Recurentul susține negativă, iar Curtea de casațiune a admis contrariul, și după noi cu drept cuvânt.

Noi am arătat cu altă ocaziune că deși pedeapsa complicităței e o pedeapsă de imprumut, totuși se poate ca autorul principal să nu fie condamnat și totuși complicele să fie supus pedepsei¹⁾.

Însă aceasta e o excepțiune, fiindcă în regula generală complicele se pedepsește odată cu autorul principal, și cu aceiași pedeapsă ca dânsul. Fiind vorba de o excepțiune, datao e era instanța

¹⁾ I. Tanoviceanu, Curs de drept penal, București, 1912, T. II, No. 1396; și Curs de procedură penală Română, Bucur. 1913, No. 933.

de fond, și după dânsa Curtea de casațiune când respingea recursul, să arate cauzele personale de nepedeapsă a autorului principal.

Făcut'a acest lucru, suprema instanță în deciziunea pe care o anotăm?

Depart de o asemenea motivare, Curtea de casațiune se exprimă în deciziunea sa, dacă nu greșit, cel puțin foarte incorect: «Considerând că provocarea *constituind un delict aparte*, agenții provocatori la comiterea unui delict sunt ținuți a răspunde de fapta lor, *independent* de răspunderea autorului delictului».

Să fie oare adevărat că în legislațiunea noastră provocarea ar constitui un delict aparte sau mai bine zis o infracțiune de sine stătătoare? Că provocarea poate să fie și infracțiune aparte, de sine stătătoare, lucrul e indiscutabil. În cazul art. 47, al. 4, când provocarea nu produce efect, ea este totuși pedepsită, și nu cu o pedeapsă de imprumut dela autorul principal, care în acest caz nu există, ci cu o pedeapsă independentă anume prevăzută de lege.

Dar aceasta e o excepțiune în legea noastră și în cazul de care ne ocupăm se vede că provocarea a produs efect.

În afară de acest caz legea noastră mai admite în materie de coparticipare la o infracțiune, ca încriminarea independentă și tănuirea, pe care o considera ca infracțiune de sine stătătoare. În cât despre rest legiitorul nostru, cu toți legiitorii moderni, n'a admis sistemul încriminării independente pentru fapta făcută de participant, susținut de ilustrul Carrara, ci a consfințit sistemul complicității, adică al pedepsii complicei cu pedeapsă imprumutată de la autorul principal. Acest sistem bun sau rău, este sistemul legiitorului modern²⁾ și de aceia când considerentul afirmă că provocarea e un delict a parte și pare a spune că pedeapsa complicei e o pedeapsă independentă de a autorului principal, este cel puțin redacțiunea, dacă nu ideia, greșită. În realitate provocarea e numai în cazuri excepționale o infracțiune de sine stătătoare, și de sigur că în afacerea de care ne ocupăm nu era vorba de cazurile excepționale.

Considerentul al doilea relativ la respingerea

²⁾ Vezi opera noastră, Curs de drept penal, București, 1912, T. II, No. 1345-1352.

motivului al doilea este de sigur exact, dar iarăși nu în regulă generală. Este ce e drept exact că, dacă autorul nu e apucat la răspundere nu urmează neapărat că și complicele sau agentul provocator va scăpa de pedeapsă; aceasta însă numai în cazurile când apărarea de pedeapsă a autorului principal provine din o cauză personală lui, iar când nepedeapsirea provine din o cauză reală, de sigur că ea folosește și complicei³⁾. De exemplu, dacă acuzatul invoacă legitima apărare și izbutește să fie apărat, de sigur că și pretinsul lui complice va fi apărat de pedeapsă, fiindcă nu poate să fie complicitate la o faptă nepedepsită de lege.

Conchidem exprimând încă odată dorința ca deciziunile Curții de casațiune să fie mai cu îngrijire redactate și anume: 1) Să răspundă exact la motivele recursului; 2) Sa evite de a pune în considerente principii cari nu s'au discutat de Curte și asupra cărora nu s'a făcut recurs.

I. TANOVICIANU.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 9 Octombrie 1912

Președinea d-lui G. P. PETRESCU, președinte

Ministerul de Finanțe cu Traian Niculescu

Zecimi comunale și județene. - Imobil al statului ce-i produce venit - încasarea zecimilor județene și comunale conform legii de urmărire, deși ele nu sunt înscrise în roluri - (Art. 1 și 19 l. p. urmăririi).

Zecimile comunale și județene asupra imobilelor statului, ce îi produc venituri și nu sunt ocupate de un serviciu public, pot fi urmărite în baza legii de urmărire, deși nu sunt înscrise în roluri, ele putându-se ușor determina după chiria prevăzută în contract, și fiind votate de consiliul comunal și județean, conform legii maximului. În adevăr, imobilele statului fiind scutite de foncier, acest impozit nu poate figura în rolurile statului și deci nici zecimile județene și comunale nu pot figura în roluri. Așa dar, urmărirea zecimilor județene și comunale conform legii de urmărire, nu poate fi atacată pe calea contestațiunei de cel urmărit de cât cu condiție de a consemna suma, potrivit art. 19 din legea de urmărire *).

Deciziunea 405/912. — Casată după recursul făcut de Ministerul de Finanțe, sentința Trib.

³⁾ Cas. fr. 18 Nov. 1824 și 2 Dec 1832; Laborde, Cours de droit criminel, Paris, 1891, No. 651 și ed. II No. 652; G Vidal, Cours de droit criminel, IV-eme ed. Paris 1911 No. 434; I. Tanoviceanu, Curs de drept penal, București, 1912, T. II, p. 72.

⁴⁾ Acest rezumat s'a publicat în No 77/912 pag. 912.

Vâlcea No. 107/911, dată în proces cu Traian Niculescu.

Curtea.

Ascultând pe d-l avocat Cr. Simionescu în desvôl-tarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat Max Gaster în combateri.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare:

1) «Violarea» art. 1 din legea de urmărire, 969 cod. civ. și greșită interpretare a art. 21 din legea de constatare și percepere. Trib. deși recunoaște că arendașul Statului d-l T. Niculescu, atât prin contract, cât și caetul de sarcini, care face parte integrantă din contract era obligat a plăti și zecimile adiționale, totuși zicea că nu există titlu legal, de vreme ce ele nu au fost stabilite de comisiunile comunale potrivit art. 20 din legea de constatare».

«Legea în chestiune însă — constatare și percepere — nu se ocupă de felul cum se determină aceste zecimi, ci numai de acela al contribuțiilor statului, ceea ce se spune expres în art. 1 care zice: se constată după dispozițiunile legii de față taxele contribuțiilor directe și ori-care alte taxe sau venituri ale statului; art. 20 invocat de tribunal arată pur și simplu elementele de care trebuie a se călăuzi comisiunile în stabilirea acestor contribuțiuni ale statului, iar cuvântul de «contribuțiuni» și aci nu poate fi înțeles alt-fel decât așa cum arată legea în art. 1 adică contribuțiunile privitoare la stat, prin care articol se exprimă principiul general că această lege nu se preocupă de cât de contribuțiunile statului; ca atare tribunalul face o greșită interpretare când zice că zecimile trebuiau a fi stabilite de comisiune. De altă parte, legea din 3 Aprilie 1884, prin care consiliile județene sunt autorizate a vota numărul zecimilor ce se vor percepe, nu arată felul «procedurii» pentru stabilirea lor. Și nici nu era nevoie, căci ele, potrivit legii citate se stabilesc prin simplul calcul al contribuțiilor statului, ceea ce nu necesită o instanță specială. Ori, în speță, legea pentru stabilirea fonciarului și deci și a zecimilor era cunoscută — valoarea arenzei din contract — numărul zecimilor era încă cunoscut, fiind stabilit de consiliul respectiv asemenea și data exigibilității lor, a-cesta fiind stabilită prin legea de urmărire, potrivit căreia se făcea constatarea».

«Ca atare, părțile, la data contractării cunoșteau și potrivit principiilor de drept nu ar putea invoca necunoștința și încă a unor legi cari făceau obiectul contravențiunii chiar — nu numai natura obligațiunii — plata zecimilor — dar chiar cuantumul lor și deci datoria este și certă și lichidă. Și cum art. 1 din legea de urmărire recunoaște că și datorile ce derivă din contracte, cum e în speță, se urmăresc după dispozițiunile sale, este vădit că contractul în chestiune constituie un titlu legal de impunere».

«Tribunalul, hotărând contrariu, a violat nu numai art. 969 din cod. civ., dar și art. 1 din legea de urmărire».

II. «Omisune esențială. La instanța de fond reprezentantul administrației financiare a cerut ca în cazul de s'ar crede că datoria zecimilor nu coprinde o sumă lămurită, atunci tribunalul să statueze asupra cuantumului. Or, prin aceasta se cerea a se face aplicațiunea art. 378, al. II, proc. civ., care spune că atunci când datoria consistă într-o sumă nelămurită, urmărirea începută sunt valabile și se vor amâna până ce instanțele vor face lichidarea lor».

«Tribunalul a omis a se pronunța asupra acestui mijloc de apărare ceea ce constituie omisiune esențială căci în cazul că

s'ar fi ocupat de el atunci ar fi făcut aplicațiunea articolului în chestiune și nu ar fi anulat urmărirea».

Având în vedere că din sentința supusă recursului se constată că prin decizia No. 10263/912 a administrației financiare Vâlcea, s'au respins contestațiunile făcute de Traian Niculescu, intimat în recurs la urmărirea sumei de lei 1614 și 9J bani, datorată ca zecimi comunale, județene și drumuri, la prețul arenzei hotelurilor Statului din stația Govora, exploatate de dânsul în anul 1909, pe cuvânt că nu consemnase, conform art. 19 din legea de urmărire, întreaga sumă pentru care era urmărit în baza contractului de închiriere;

Că, în contra acestei deciziuni nimitul a făcut apel, susținând că nu poate fi urmărit pentru plata acelor zecimi în baza legii de urmărire, de oarece din nimic nu se constată că a fost trecut în roluri cu acea sumă, așa cum se prevede prin art. 20 din legea de constatare și percepere și nici în baza contractului nu poate fi urmărit, iarăși decât pentru chirie, care însă a achitat-o, așa că debitul pretins nefiind cert și lichid, nu se poate face contra lui nici o urmărire; că tribunalul Vâlcea, judecând afacerea, împărțind acest mod de a vedea al intimatului, i-a admis apelul și în consecință și contestațiunile făcute, anulând urmărirea;

Considerând că după legea de urmărire a Statului se pot urmări și datorile comunelor și ale județelor, fie că acele datorii rezultă din rolurile acestor autorități sau din contracte și că cei urmăriți pe această cale, nu sunt admiși pentru orice motiv a ataca atari urmăriri până ce nu consemnează suma urmărită (art. 1 și 19 din legea de urmărire);

Că legea de constatare și percepere a Statului prevede înscrierea în roluri a contribuțiilor datorite Statului de către comisiunile comunale și de apel, pe cât timp aceste contribuțiuni se datoresc Statului, dar rolurile nu pot coprinde fonciera imobilelor, proprietatea Statului, chiar acelea cari ar produce venituri, întrucât Statul nu-și poate plăti sieși foncieră și deci în rolurile Statului nu poate să figureze nici zecimile, accesoriile unui fonciar neexistente și cari se datoresc totuși comunelor și județelor dela imobilele Statului ce ar produce venituri și nu sunt ocupate de un serviciu public;

Că, în specie, fiind constatat de instanța de fond că Traian Niculescu, ca arendaș al hotelurilor Statului din băile Govora, era obligat prin contract a plăti zecimile județene și comunale după chiria ce o plătea pentru acele hoteluri și cari zecimi se puteau ușor determina fiind votate de consiliul comunal și județean în conformitatea legii maximumii, — titlul Statului care urmărea aceste zecimi era contractul, și tribunalul, admițând contestațiunea lui Traian Niculescu, fără ca el să fi consemnat suma urmărită și prefinzând că Statul trebuia să aibă aceste zecimi înscrise în rolurile de fonciar întocmite de comisiunile comunale și de apel, prevăzute de legea de constatare, a violat și rău aplicat legea de urmărire art. 1 și 19, cum și art. 1 și 2) din legea de constatare și percepere a contribuțiilor Statului, deci sentința sa urmează a fi casată, fără a mai discuta al doilea motiv de casare;

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

Judecătoria rurală ocol. Cușmiru-Mehedinți

Audiența dela 10 Ianuarie 1913

Cartea de judecată comercială No. 10

H. G. Lăciu cu Enache Pulviadiș

Cambie. — Dacă netimbrarea cambiei constituie lipsa unei condițiuni esențiale. — Excluderea calității și efectelor speciale cambiei — Cambiile puse în comerț înainte de 1 Ianuarie 1914. — (Art. 273 c com și art. 31 timbrului).

Cambia netimbrată dela facerea ei, sau tim-

brată nesuficient, pierde calitatea și efectele speciale cambiei și deci și acțiunea cambială, cu rezerva efectelor ordinare ale obligațiunei, după natura sa comercială sau civilă (art. 273 c. com).

Cambiile puse în comerț de Ministerul de finanțe înainte de 1 Ianuarie 1904, din punct de vedere al timbrului, în urma modificărilor aduse legii de timbru și înregistrare în anul 1906, nu mai au nicio valoare.

Judecata,

Având în vedere acțiunea cambială făcută de H. Gh. Lăciu, comerciant din comuna Cusmiru, prin care cere, pe baza cambiei depuse la dosar, condamnarea comerciantului Enache Palladis din comuna Cusmiru, să i plătească suma de lei 400, plus cheltueli de judecată și procentele legale;

Având în vedere actele și lucrările de la dosar, precum și susținerile părților;

Având în vedere că cambia pe care reclamantul își întemeiază acțiunea cambială este combătută de părți ca fiind nulă ca cambie pentru că nu ar îndeplini condițiunile esențiale de formă (art. 273 cod. com.) nefiind timbrată și cu timbru legal, prevăzut de art. 3 legea timbrului și de decretul regal din 1 Ianuarie 1904;

Având în vedere dispozițiunile art. 3 legea timbrului care zice: «Pe mărcile incrustate, care sunt în formă de cerc, se află pentru timbrul uscat, înăuntrul cercului și în partea de sus, cuvântul «România»; în partea de jos cuvântul «Timbru»; la mijloc armele țării; la dreapta și la stânga valoarea în cifre; pentru timbrul umed, de aceeași formă, se află înăuntrul cercului emblema Justiției; sub balanță și în partea dreaptă valoarea în cifre; iar sub emblema valoarea în litere, într'un cadru a cărei formă se hotărăște prin decret regal, după valoare»;

Având în vedere și dispozițiunea art. 5 legea timbrului care zice, că numai «Ministerul de finanțe poate schimba prin decret felul și natura tipurilor fixate mai sus»;

Având în vedere că prin decretul regal dela 1 Ianuarie 1904 s'a stabilit ca culoarea timbrului umede, pentru coli și polițe în valoare de 40 bani să fie brună, ca aceea a poliței atașată la dosar, ca piesă de comparație;

Având în vedere că în afară de filigram prevăzut de art. 4 legea timbrului pe toate coalele timbrate și pe polițe se vede pus, în filigram și anul punerii în comerț de către Ministerul de finanțe, a coalelor și a polițelor timbrate;

Având în vedere că din comparațiunea cambiei depuse de reclamant la dosar cu dispozițiunile art. 3 legea timbrului și cu decretul regal dela 1 Ianuarie 1904, rezultă că: a) cambia pe care reclamantul își întemeiază acțiunea cambială, cu data de emisiune la 15 Iunie 1912 și scadența la 11 Octombrie 1912, are timbrul umed de culoare «neagră» în loc de a-l avea de culoare «brună» după cum prevede decretul regal mai sus menționat; b) că contrar dispozițiunilor art. 3 legea timbrului actuală, nu conține «sub emblema, valoarea în litere» a timbrului; c) că în filigram se vede anul 1901, data punerii în comerț a cambiei de către Ministerul de finanțe în loc de a se vedea anul 1912, după cum ar fi fost logic, dacă cambia ar fi fost cumpărată din comerț în anul 1912, după cum ar rezulta din data de emisiune și scadență a cambiei;

Având în vedere că conform decretului regal sus menționat tradus în lege la 26 Februarie 1906, «Vechile hârtii timbrate numai în negru și fără valoare înscrise în litere sunt valabile până la 1 Ianuarie 1905» aceasta însemnând că dela acea dată orice hârtii timbrate în negru și neconforme cu dispozițiunile art. 3 legea timbrului, din punct de vedere al timbrului, sunt fără valoare, nule;

În privința acțiunii cambiale:

Având în vedere că acțiunea cambială este un efect al cambiei, creată de legiuitor în interesul comerțului și garanții creditului și asimilată monedei ca efect comercial;

Având în vedere că spre a se da naștere acțiunii cambiale, cambia trebuie să îndeplinească din momentul «facerei» ei toate condițiunile esențiale cerute de art. 273 cod. com.

Având în vedere că natura acțiunii cambiale este «urgență» și «grabnică ei soluțiune» garantată de art. 349 cod. com.;

Având în vedere că printre condițiunile esențiale pe care trebuie să le îndeplinească cambia în momentul «facerei» ei, pentru a putea da naștere la acțiunea cambială, este și satisfacerea legei timbrului, condițiune esențială ne arătată expres de art. 273 cod. com. dar impusă de art. 52 legea timbrului care este aplicabil tutulor actelor și drepturilor decurgând din ori-ce legi și care articol trebuie neapărat satisfăcut de ori și cine voește a dobândi exercițiul acțiunilor ce ar decurge din ori-ce acte sau drepturi;

Având în vedere că art. 52 legea timbrului când zice: «Autoritățile publice nu vor da nici un fel de curs actelor ce nu vor fi timbrate sau cari vor purta un timbru mai scăzut de cât cel stabilit prin prezenta lege»;

Actele nu vor putea fi produse înaintea autorităților și nu vor fi făcute în seamă de cât după achitarea impozitului și a amendei» (art. 86 leg. timbr.), sau «timbrul conveni» (art. 87 leg. timbr.), înseamnă că suspendă sau împiedică exercițiul ori cărei acțiuni, fără excepție, până la satisfacerea legei timbrului, împiedicare care încetează numai după ce legea timbrului a fost satisfăcută;

Având în vedere că «a suspenda sau împiedica» exercițiul unei acțiuni înseamnă a temporiza sau amâna soluțiunea ei;

Având în vedere că, față de cele arătate mai sus, cambia prezentată de reclamant este netimbrată și că prin urmare, înainte de a da dreptul la exercițiul oricărei acțiuni, trebuie să satisfacă legea timbrului, ceea ce înseamnă o «amânare» în soluțiunea acțiunii ce ar decurge din ea amânare sau împiedicare care anihilează «urgența» acțiunii cambiale garantată de art. 349 cod. com.

Având în vedere că anihilarea sau împiedicarea «urgenței» sau «grabniciei soluțiunii» a acțiunii cambiale înseamnă însă și anihilarea acțiunii cambiale, anihilare care, în speță urcându-se până la data «facerei» cambiei, a împiedicat nașterea acțiunii cambiale și a calităților și efectelor cambiei;

Având în vedere că acțiunea cambială naște din natura și forma actului însuși și că în speță «excluderea» calității și efectelor cambiei se datorește lipsei timbrului legal la «facerea» cambiei, deci unei lipse de formă, esențială;

Având în vedere și dispozițiunile art. 273 cod. com. care zice: «Lipsa arătării numelui persoanei sau firmei primitivului la facerea cambiei, precum și lipsa vreunei din condițiunile esențiale arătate în articolele de mai sus, exclude calitatea și efectele speciale cambiei, cu rezerva efectelor ordinare ale obligațiunei, după natura sa comercială sau civilă»;

Având în vedere și soluțiunea dată unei astfel de spețe de către jurisprudența streină: «Cambia netimbrată de la început în mod suficient, nu produce acțiunea cambială, ci rămâne o obligațiune civilă» (Ingaro pag 181, No. 9);

Că, așa dar, din cele arătate mai sus, rezultând că cambia pe care reclamantul își bazează acțiunea cambială este netimbrată și deci nulă ca cambie, pentru lipsă de forme esențiale, lipsă care exclude calitățile și efectele cambiei și deci și acțiunea cambială;

Pentru aceste motive, respinge, etc.

Judecător (ss) G. Ionescu

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASAŢIE S. I

Recurentul Iancu Badea Nişu prin d-nii avocaţi St. Marinescu Bolintin şi Budişteanu.

Intimata D-tra V. Ganea ş. a., prin d-nii avocaţi Atanasie şi Iovan.

Legat. — Instrainarea lui de către testator. — Revocarea legatului chiar dacă instrainarea ar fi fost nulă sau obiectul legat ar fi reintrat în patrimoniul testatorului. — Art. 923 c. civ.
Renunţare la succesiune. — Creditori. — Drep-tul lor a accepta succesiunea când s'ar fi renunţat în paguba lor. — Cerere de anulare a renunţării când se făcuse cerere de acceptare. — Art. 699 c. civ.

1. a) Conform art. 923 c. civ. orice instrainare a obiectului legat, făcută cu orice mod sau condiţiune, revoacă legatul pentru tot ce s'a instrăinat, chiar când instrainarea va fi nulă, sau când obiectul legat va fi reintrat în patrimoniul testatorului.

b) Deşi, conform art. 699 c. civ. numai creditorii aceleia ce renunţă în paguba lor, pot, cu autorizaţiunea justiţiei să accepte succesiunea pentru debitorul lor, această dispoziţie de lege, însă, nu este aplicabilă atunci când nu s'a cerut anularea renunţării pentru că ar fi făcută în frauda creditorilor, ci s'a cerut înlăturarea renunţării pe motiv că odată acceptată succesiunea, nu mai putea reveni asupra acceptării. (Cus. s. I, decizia No. 107 din 6 Februarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinţei Trib. Ilfov s. II, No. 347/912).

Recurentul N. I. Mincu ş. a., prin d-l avocat Broşteanu.
Intimatul Mihai Popescu prin d-l avocat N. Florian.

Pământ rural. — Dacă asemenea pământ se poate vinde silit chiar către comună sau alt sătean care ar fi în condiţiile legii rurale. — Art. 7 din legea rurală dela 1864.

3. De oare-ce, prin art. 3 din legea rurală dela 1864 combinat cu dispoziţiunile legii interpretative din 1879, s'a permis instrainarea pământurilor rurale prin testamente sau acte între vii numai către comună sau alt sătean, de aci rezultă că legiuitorul a înţeles să permită numai instrainările de bună voe, iar nu şi pe acelea făcute în mod silit.

Prin urmare cu drept cuvânt tribunalul anulează o ordonanţă de adjudecare pentru vânzarea unui asemenea pământ. (Cus. s. I, decizia 196 din 13 Februarie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra sentinţei trib. Gorj s. II No. 464/908).

¹⁾ Deciziile ale căror speţe sunt însemnate cu steluţă * prezentând o importanţă juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.

CASAŢIE S. II

Recurentul M. N. Geormăneanu, lipsă.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidraşcu.

Distrugere de hotar. — Semn de hotar. — Dacă trebuie să fie constatat judecătoreşte. — Art. 355 c. penal.

1. Art. 355 c. penal nu cere, pentru existenţa delictului de distrugere, ca semnul de hotar să fie constatat judecătoreşte, ci este destul să se constate că semnul a servit de hotar între proprietăţi. (Cus. s. II, decizia penală No. 3240 din 11 Decembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinţei Trib. Muscel No. 1666/912).

Cererea făcută de d-l Procuror general al Curţii de apel din Bucureşti de a se regulă competenţa în cauza lui I. St. Istrati ş. a.

Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidraşcu.

Regulament de competenţă. — Tribunale din circumscripţia aceleiaşi Curţi de apel. — Competenţa Curţii de apel de a regulă competenţa. — Art. 523 pr. pen.

2. Când doi judecători de instrucţie sau două tribunale de prima instanţă stabilite în circumscripţia aceleiaşi curţi apelative se află în cercetarea aceluiaş delict sau a diverse dar conexe delict, cererea de a se pronunţa un regulament de competenţă se adresează acelei Curţi de apel. (Cus. s. II, decizia penală No. 3242 din 11 Decembrie 1912, prin care se trimite afacerea la Curtea de apel din Bucureşti spre a regula competenţa).

Recurentul Advocatul Statului din jud. Vâlcea prin d-l avocat Popescu.

Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidraşcu.

Delict silvic. — Carul când nu e flagrant delict. — Proces-verbal. — Dovadă până la proba contrarie. — Inlăturarea lui intrucât se întemeiază numai pe deducţiuni. — Puterea suverană de apreciere a instanţei de fond. — Art. 81 cod silvic din 1910.

3. Procesele-verbale de constatarea delictelor silvice, atunci când nu constată un flagrant delict, nu pot fi crezute de cât până la proba contrarie conform art. 81 al. ultim din noul cod silvic din 1910. Când prin urmare tribunalul constată că dintr'un asemenea proces-verbal nu rezultă în deajuns probe de culpabilitate, de oare-ce agentul care l'a dresat, numai prin deducţiuni ajunge la concluzia că s'au sustras lemne lucrate din pădurea statului, prin aceasta tribunalul nu a violat art. 81 din codul silvic, de oare-ce nu a înlăturat de plano procesul-verbal de dare în judecată, ci uzând de dreptul ce-i

acordă legea de a aprecia valoarea probelor produse, a găsit că acel proces-verbal nu-i poate forma convingerea despre existența faptelor ce constată. (*Cas. s. II, decizia penală No. 3256 din 12 Decembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței trib. Vâlcea s. II No. 2793/912*).

Recurentul Ion D. Ulmuțeanu lipsă.
Ministerul Public prin d-l procuror M. Vădrascu.

Pedepse. — Cumul de crime. — Crime de deosebite naturi și supuse la osebite pedepse. — Aplicarea numai a osândeii celei mai grele. — Art. 225, 234, 38 și 40 c. penal și 388 al. 2 pr. pen.

4. Când se impută cui-va două crime de deosebite naturi și supuse la osebite pedepse, i se dă numai osânda cea mai grea, potrivit art. 383 al. 2 pr. penală.

Prin urmare, este ilegală pedeapsa muncii silnice pe toată viața, când se constată în sarcina acuzatului crima de omucidere cu voință, care se pedepsește cu muncă silnică pe timp mărginit, conform art. 234 al. ultim c. penal și o altă omucidere cu voință săvârșită dar neizbutită, care conform art. 38 c. p. se pedepsește cu minimum pedeapsă. (*Cas. s. II, decizia penală No. 3272 din 14 Decembrie 1912, prin care s'a casat decizia Curții cu jurați jud. Brăila No. 23/912*).

CASAȚIE S. III

Recurenta Elena Capitan C. Velicu prin d-l avocat Berlea.
Intimatul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu.

*Pensie. — Ofițer în retragere așezat la pensie. — Angajarea lui în urmă ca instructor militar școlar. — Dreptul lui de a cere o nouă regulare la pensie. — Dacă exercițiul acestui drept se poate transmite urmașilor. — Soluție negativă. — Art. 2 § 8 din legea pensiilor din 1 Martie 1912.

1. Dreptul acordat prin art. 2, § 8 din legea pensiilor, modificată la 1 Martie 912, ofițerilor în retragere așezați la pensie, cari au servit în urmă ca instructori militari școlari, de a cere o nouă regulare la pensie, fiind un drept personal și constituind o excepție la legea generală de pensuni, nu se poate transmite urmașilor, în privința cărora legea din 1912 nu a prevăzut nimic. Cu atât mai puțin soția pensionarului poate cere o nouă regulare la pensie, când soțul ei a murit înainte chiar de data punerii în aplicare a legii din 912, (*Cas. III, decizia No. 86 din 12 Februarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curții de apel București, s. III, No. 192/912*).

Recurenta Societatea Atlantică prin d-nii avocați A. Dunca, Z. Filotti și I. G. Saita.
Intimatul G. G. Grătan prin d-nii avocați C. Xenii și M. Phe-rechyle.

*Execuție. — Obligația tribunalelor române

a cercetă dacă hotărârea străină a fost dată de un tribunal competent. — Art. 374 pr. civ. Legi străine. — Existența și interpretarea lor. — Chestie de fapt.

2. a) Din dispozițiunile clare ale art. 374 pr. civilă, rezultă în mod neîndoios că tribunalele române, chemate a încuviința investirea cu titlu executor a unei hotărâri judecătorești dată în țară străină, sunt nu numai în drept, dar și datoare a verifica și statua dacă acea hotărâre a fost pronunțată de un tribunal competent, chiar dacă chestiunea competenței a fost dedusă în judecata aceluși tribunal străin, neputând fi autoritate de lucru judecat în această privință.

b) Interpretarea înțelesului unor legi străine este o chestie de fapt, căci părțile sunt datoare să dovedească care este legea străină și ce interpretare i se poate da, și în măsura acestor dovezi se vor pronunța și instanțele judecătorești, acestea nefiind obligate să cunoască toate legile străine și interpretările lor. Această chestiune fiind, dar, de atributul suveran al instanței de fond, seapă de sub controlul Curții de casație, care este chemată să asigure buna aplicare și unitatea de interpretare numai a legilor române. (*Cas. s. III, decizia No. 97 din 18 Februarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei C. de apel Galați s. II No. 11/913*).

Recurentul M. Luca prin d-l avocat I. Bombă.
Intimatul B. D. Zisman ș. a. prin d-l avocat C. Xenii.

*Revizuire. — Instanța la care ea se îndreptează. — Cazul când apelul a fost respins ca nemotivat. — Îndreptarea cererii de revizuire la instanța de apel. — Art. 288 și 293 pr. civ.

3. Cererea de revizuire se îndreptează la instanța care a dat hotărârea rămasă definitivă, adică în caz de neapelare la prima instanță, iar în caz de apelare la Curtea de Apel respectivă, fără a se face deosebire între cazul când în instanța de apel se judecă fondul afacerii sau când se statuează asupra admisibilității sau validității apelului.

~Prin urmare, dacă apelul a fost respins ca nemotivat, cererea de revizuire se îndreptează la Curtea de Apel. (*Cas. III, decizia No. 120 din 22 Februarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei C. de Apel Buc. s. III No. 55/912*).

Ecouri dela examenele de drept

IX

- Ce știți despre Bartholiști sau comentatori ?
- . . . . .
- Când au trăit Bartholiști ?
- Au fost contemporani cu Cicero !